

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2974

Vragen van het lid **Kahraman** (Nieuw Sociaal Contract) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *een tweede streekomroep voor regio Twente* (ingezonden 15 juli 2025).

Antwoord van Minister **Hermans** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 2 september 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 2828.

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het feit dat de gemeenteraden van Borne, Hellen-
doorn, Haaksbergen en Hof van Twente unaniem een motie hebben aangenomen waarin wordt opgeroepen tot het splitsen van Twente in twee streekomroepgebieden?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de opvatting uit deze motie dat Twente als regio te groot en te divers is voor één streekomroepgebied?

Antwoord 2

Nee. In de sector heeft sinds 2012 een proces plaatsgevonden om tot een indeling in lokale verzorgingsgebieden te komen. Dit gebeurde onder regie van de Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO) en met betrokkenheid van gemeenten en lokale publieke omroepen. Hierin is steeds het uitgangspunt geweest dat het verzorgingsgebied aan moest sluiten bij de zogeheten natuurlijke habitat van de burger. In het «Vernieuwingsconvenant gemeenten – lokale omroepen 2015–2018» wordt dit toegelicht als «de natuurlijke habitat van de burger, dat wil zeggen het gebied waarin deze woont, leeft, werkt, de dagelijkse of niet-dagelijkse inkopen doet, uitgaat, sport, voortgezet onderwijs volgt e.d.; het gaat om [...] een eigen geografische, economische en sociaal-culturele identiteit». Uit het proces volgde dat Twente op deze gronden één verzorgingsgebied is.

¹ WegdamNieuws.nl, 14 juli 2025, «Gemeenten gaan vol voor tweede streekomroep Twente», Gemeenten gaan vol voor tweede streekomroep Twente–WegdamNieuws

Vraag 3

Bent u ermee bekend dat een gezamenlijk verzoek van vijf lokale omroepen om Zuidwest-Twente als aparte streek aan te merken op 19 mei 2025 is afgewezen door de Nederlandse Lokale Publieke Omroep (NLPO) zonder voorafgaand overleg?

Antwoord 3

De NLPO heeft dit jaar nogmaals een procedure ingericht waarin belanghebbenden inspraak konden leveren op de in 2023 opgeleverde indeling in verzorgingsgebieden. Daartoe is bij besluit van de Stichting NLPO per 10 januari 2025 de Change Board Streekindeling Lokale Publieke Media-instellingen ingesteld (hierna: de Change Board). De Change Board bestond uit een onafhankelijk voorzitter en vijf andere leden: twee leden die zijn afgevaardigd door lokale publieke omroepen, twee leden die zijn afgevaardigd door gemeenten en één lid dat is afgevaardigd door de VNG. Tevens is er een waarnemer benoemd namens het Ministerie van OCW. De Change Board had tot taak de Stichting NLPO te adviseren over voorstellen van lokale publieke omroepen of gemeenten tot wijziging van de bestaande indeling van het land in tachtig lokale verzorgingsgebieden.

Lokale publieke omroepen en gemeenten konden een voorstel bij de Change Board indienen tot wijziging van de bestaande indeling van het land in tachtig lokale verzorgingsgebieden. Om dit kenbaar te maken is hierover door de Stichting NLPO en de Vereniging Nederlandse Gemeenten actief gecommuniceerd richting respectievelijk lokale publieke omroepen en gemeenten. Voorstellen tot wijziging dienden voldoende gemotiveerd te zijn om in behandeling genomen te worden. Bij ieder voorstel dat door de Change Board in behandeling is genomen, is om een zienswijze gevraagd van de betreffende lokale omroepen en gemeenten. De Change Board heeft ten slotte het bestuur van de NLPO geadviseerd om de huidige indeling van het verzorgingsgebied Twente te handhaven.

Vraag 4

Kunt u toelichten waarom Twente als één streekomroepgebied is ingedeeld, terwijl het inwoneraantal (meer dan 600.000) aanzienlijk hoger ligt dan de richtlijn van 100.000 tot 150.000 inwoners per streek?

Antwoord 4

Bij de beoordeling van de wijzigingsvoorstellen heeft de Change Board rekening gehouden met de wettelijke vereisten van een lokaal verzorgingsgebied. Die vereisten waren op dat moment kenbaar. Het betreft concreet deze vereisten: gemeenten in een lokaal verzorgingsgebied moeten onderling nabijgelegen zijn; een lokaal verzorgingsgebied moet wat betreft de oppervlakte of het aantal inwoners aanmerkelijk kleiner zijn dan de provincie of elk van de provincies waarmee het lokale verzorgingsgebied grondgebied deelt; en een lokaal verzorgingsgebied is zoveel mogelijk een gebied dat een kenbare identiteit heeft of waarbinnen het algemene leefpatroon van de inwoners zich in belangrijke mate afspeelt.

Vraag 5

Waarom worden regio's die bereid zijn structureel te investeren in hun lokale omroepen, zoals in delen van Twente, gelijkgesteld aan regio's die daar juist expliciet niet toe bereid zijn?

Antwoord 5

In het proces om tot een indeling in lokale verzorgingsgebieden te komen, is tot nu toe uitsluitend rekening gehouden met de wettelijke vereisten van een lokaal verzorgingsgebied, zoals in mijn antwoord op vraag 4 genoemd. Mogelijke investeringen, uit welke hoek ook, hebben geen invloed daarop.

Vraag 6

Hoe verhoudt de afwijzing van dit verzoek zich tot het uitgangspunt van lokaal verankerde journalistiek, zoals benoemd in de plannen rond de nieuwe Mediawet?

Antwoord 6

De regering beoogt met de plannen tot aanpassing van de Mediawet het fundament van de lokale publieke omroepen fors te verstevigen. De voorgestelde maatregelen moeten in de toekomst bij alle lokale publieke omroepen zorgen voor meer professionaliteit, stabiliteit en onafhankelijkheid. Zodat inwoners in Nederland, waar ze ook wonen, via de lokale publieke omroep toegang hebben tot betrouwbare, onafhankelijke informatie over hun omgeving en lokale bestuur, weten wat er speelt in hun directe omgeving en mee kunnen blijven doen.

Lokale publieke omroepen hebben hoofdzakelijk het doel om op lokaal niveau de wettelijke publieke mediaopdracht uit te voeren door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die leven in het lokale verzorgingsgebied waarop de instelling zich richt. In dit geval is dat het gehele verzorgingsgebied Twente.

Vraag 7

Bent u bereid om, in overleg met de NLPO, het gesprek met de betrokken omroepen en gemeenten alsnog te faciliteren, aangezien er sprake is van breed democratisch draagvlak in de regio?

Antwoord 7

De inrichting van de streekomroepen is een proces waarin de NLPO het voortouw heeft, op basis van onafhankelijke advisering en in nauwe samenspraak met gemeenten en de betrokken lokale omroepen. De NLPO heeft op 16 mei 2025 de streekkaart geactualiseerd conform het onafhankelijke advies van de Change Board en daarbij alle adviezen, zienswijzen en onderbouwingen per streek inzichtelijk gemaakt. Voor Twente is op grond daarvan geconcludeerd dat er onvoldoende aanleiding is om de gevraagde opdeling te honoreren.

De NLPO heeft mij laten weten hierover met de betrokken gemeenten in gesprek is en dat ook de betrokken omroepen worden uitgenodigd voor overleg. Ik hecht eraan dat dit gesprek in de regio, tussen de direct betrokken partijen, plaatsvindt.